

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
zo 6. októbra 2021¹

Vec C-342/20

A SCPI

za účasti:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinki, Fínsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Voľný pohyb kapitálu – Daňová právna úprava – Daň z príjmov právnických osôb – Investičné fondy – Daňovo transparentný subjekt – Hybridný subjekt – Investície do nehnuteľností a/alebo realitných spoločností nachádzajúcich sa v inom členskom štáte – Mechanizmus daňovej transparentnosti – Požiadavka zmluvnej formy – Vylúčenie investičných fondov založených vo forme spoločnosti – Obmedzenie – Porovnateľnosť – Odôvodnenie – Neexistencia“

I. Úvod

1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinki, Fínsko), sa týka výkladu článkov 49, 63 a 65 ZFEÚ.
2. Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou A SCPI, investičným fondom so sídlom vo Francúzsku, a Verohallinto (daňový orgán, Fínsko) vo veci predbežného rozhodnutia vydaného týmto orgánom. V tomto rozhodnutí daňový orgán usúdil, že A SCPI nie je za zdaňovacie obdobie 2020 daňovo transparentná, a preto by mala podliehať dani z príjmov vo Fínsku.
3. Toto rozhodnutie daňového orgánu je založené na ustanoveniach nedávno prijatých vo fínskom daňovom práve, ktoré zavádzajú rozdielne zaobchádzanie s investičnými fondmi založenými v zmluvnej forme na jednej strane a vo forme spoločnosti na druhej strane.
4. Investičné fondy v *zmluvnej* forme sa považujú za daňovo transparentné, a preto sú oslobodené od dane z príjmu. Zmluvné fondy nemajú právnu subjektivitu. Ich fungovanie je predmetom zmluvných ustanovení dojednaných medzi investormi.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

5. Naopak investičné fondy vo forme *spoločnosti*, ako je napríklad A SCPI, sa považujú za daňovo netransparentné. V dôsledku toho podliehajú dani z príjmov vo Fínsku. Forma „spoločnosti“ znamená vytvorenie subjektu, ktorého fungovanie sa riadi „stanovami“. V závislosti od typu dotknutého subjektu môže mať tento subjekt právnu subjektivitu a/alebo spôsobilosť na právne úkony (t. j. spôsobilosť vykonávať právne úkony alebo procesnú spôsobilosť).

6. Z dôvodov uvedených nižšie zastávam názor, že rozdielne zaobchádzanie so zmluvnými investičnými fondmi a investičnými fondmi vo forme spoločnosti stanovené fínskymi daňovými právnymi predpismi je v rozpore s voľným pohybom kapitálu zaručeným v článkoch 63 a 65 ZFEÚ.

7. Toto rozlišovanie považujem v zásade za svojvoľné, keďže vedie k rozdielnemu zaobchádzaniu s investičnými fondmi, ktoré sú z hľadiska transparentnosti objektívne porovnateľné, bez ohľadu na ich zmluvnú podobu či formu spoločnosti.

II. Fínska právna úprava

8. Podľa § 3 bodu 4 tuloverolaki 1535/1992 (zákon č. 1535/1992 o dani z príjmov) z 30. decembra 1992 v znení zákona č. 528/2019 (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) sa pod pojmom „združenie“ na účely tohto zákona rozumie okrem iného akciová spoločnosť, investičné fondy a osobitné investičné fondy.

9. Podľa § 9 prvého odseku bodu 2 tohto zákona sú fyzické osoby, ktoré počas zdaňovacieho obdobia nemali vo Fínsku bydlisko, ako aj zahraničné združenia, povinné platiť daň z príjmov dosiahnutých v tomto členskom štáte (obmedzená daňová povinnosť).

10. § 10 uvedeného zákona uvádza viacero kategórií príjmov, ktoré sa považujú za príjmy dosiahnuté vo Fínsku. Tieto príjmy zahŕňajú okrem iného:

- príjem z nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa vo Fínsku alebo z priestorov vlastnených prostredníctvom akcií vo fínskej bytovej či inej akciovej spoločnosti alebo na základe členstva vo fínskom bytovom alebo inom družstve,
- dividendy, prebytky dosiahnuté družstvom a iné porovnateľné príjmy fínskej akciovej spoločnosti, družstva alebo iného fínskeho subjektu, ako aj podiel na výnosoch fínskej skupiny,
- zisk z prevodu nehnuteľnosti nachádzajúcej sa vo Fínsku alebo z predaja akcií či podielov vo fínskej bytovej akciovej spoločnosti, inej akciovej spoločnosti alebo družstve, ktorých viac ako 50 % celkového majetku tvorí jedna alebo viac nehnuteľností nachádzajúcich sa vo Fínsku.

11. § 20a zákona o dani z príjmov bol zavedený zákonom č. 528/2019, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2020 a bol uplatniteľný od zdaňovacieho obdobia 2020.

12. Podľa prvého odseku tohto paragrafu sú investičné fondy v zmysle § 2 prvého odseku bodu 2 kapitoly 1 sijoitusrahastolaki 213/2019 (zákon č. 213/2019 o investičných fondoch), ako aj s nimi porovnateľné zahraničné otvorené investičné fondy zriadené v zmluvnej podobe, ktoré majú najmenej 30 vlastníkov podielov, oslobodené od dane z príjmov.

13. Podľa druhého odseku uvedeného paragrafu sa toto oslobodenie uplatňuje aj na špeciálne investičné fondy v zmysle § 1 druhého odseku kapitoly 2 vaihtoehtorahastojen hoitajista annettu laki 162/2014 (zákon č. 162/2014 o správcoch alternatívnych fondov) a s nimi porovnateľné zahraničné špeciálne investičné fondy zriadené v zmluvnej podobe, ak sú tieto fondy otvorené a majú najmenej 30 vlastníkov podielov.

14. Podľa § 20a štvrtého odseku zákona o dani z príjmov je oslobodenie od dane špeciálneho investičného fondu v zmysle § 1 druhého odseku kapitoly 2 zákona č. 162/2014 o správcoch alternatívnych fondov, prípadne s ním porovnateľného zahraničného špeciálneho investičného fondu zriadeného v zmluvnej podobe, ktorý svoje finančné prostriedky investuje predovšetkým do budov alebo cenných papierov týkajúcich sa nehnuteľného majetku spôsobom uvedeným v § 4 kapitoly 16a tohto zákona, podmienené tým, že uvedený fond každoročne vlastníkom jeho podielov rozdelil minimálne tri štvrtiny zisku za obchodný rok bez ohľadu na nerealizované zisky.

III. Spor vo veci samej, prejudiciálna otázka a konanie na Súdnom dvore

15. A SCPI je investičná spoločnosť založená podľa francúzskeho práva, ktorá má formu spoločnosti s premenlivým kapitálom [société civile de placement immobilier à capital variable (realitná investičná spoločnosť s premenlivým kapitálom)], ktorá investuje do nehnuteľností nachádzajúcich sa vo Francúzsku a v krajinách eurozóny. Budovy, ktoré sú predmetom investícií, sa prenajímajú podnikom. Na konci roka 2017 predstavovala hodnota investičného fondu približne 32 miliónov eur. Spoločnosť investovala do štyroch nehnuteľností nachádzajúcich sa v štyroch rôznych krajinách eurozóny. V roku 2017 mala spoločnosť 926 spoločníkov.

16. A SCPI je zastúpená spoločnosťou „A“ SAS [„A“ Asset Management, société par actions simplifiée („A“ Asset Management, zjednodušená akciová spoločnosť)]. Všetky rozhodnutia v mene A SCPI prijíma podľa zákona a jej stanov A SAS, ktorá takisto spravuje fondy. A SCPI nemôže sama vykonávať právne úkony a nemá procesnú spôsobilosť. Okrem toho podlieha kontrole francúzskeho Úradu pre finančné trhy (AMF) a predstavuje alternatívny investičný fond v zmysle smernice 2011/61/EÚ².

17. Investorom sa za ich podiely vyplátí ročný podiel na zisku, ktorý zodpovedá čistým príjmom z nájmu a iným finančným príjmom spoločnosti A SCPI. O rozdelení ziskov rozhoduje valné zhromaždenie. Spoločnosť zodpovedá za svoje záväzky voči tretím osobám, ale investori majú sekundárnu zodpovednosť za záväzky spoločnosti.

18. Vo Francúzsku je A SCPI daňovo transparentný subjekt. Nepodlieha dani z príjmov. Práve investori sú povinní platiť daň z časti príjmov, ktorá je im vyplácaná vo výške zodpovedajúcej ich podielom v spoločnosti. Rovnako je zdaňovaný aj zisk, ktorý by získali z predaja alebo vyplatenia podielov.

19. A SCPI plánovala v júni 2019 podpísať zmluvu o kúpe akcií dvoch fínskych vzájomných realitných akciových spoločností, ktoré vlastní budovy užívané maloobchodnými predajňami. Ak A SCPI uskutoční transakciu bude vo Fínsku vykonávať činnosť prenájmu budov v súvislosti s priestormi, ktoré spravuje z titulu vlastníctva akcií v realitnej akciovej spoločnosti. Okrem toho A SCPI zvažuje možnosť ďalších investícií do nehnuteľností vo Fínsku formou kúpy akcií iných vzájomných realitných akciových spoločností alebo priamym investovaním do nehnuteľností.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 2011, s. 1).

20. V rámci svojich investičných projektov v oblasti nehnuteľností vo Fínsku A SCPI požiadala daňový orgán o vydanie predbežného rozhodnutia pre zdaňovacie obdobie 2019 a 2020.

21. Pokiaľ ide o zdaňovacie obdobie 2019, daňový orgán usúdil, že A SCPI je oslobodená od dane z príjmov vo Fínsku na základe príslušných daňových ustanovení pred nadobudnutím účinnosti § 20a zákona o dani z príjmov.

22. Naproti tomu, pokiaľ ide o zdaňovacie obdobie 2020, daňový orgán dospel k záveru, že A SCPI nie je podľa vyššie uvedeného ustanovenia oslobodená od dane z príjmov vo Fínsku.

23. V rámci predbežného rozhodnutia vydaného pre zdaňovacie obdobie 2020, ktoré A SCPI spochybnila, daňový orgán konštatoval, že z podkladov o fonde priložených k žiadosti vyplýva, že túto spoločnosť možno prirovnať k fínskej akciovej spoločnosti. Zisky fondu sa spoločníkom rozdelia len vtedy, ak v tomto zmysle rozhodne valné zhromaždenie. A SCPI je investičným podnikom s premenlivým kapitálom, a preto nemá právnu formu špeciálneho investičného fondu zriadeného v zmluvnej podobe, ako to vyžaduje § 20a štvrtý odsek zákona o dani z príjmov.

24. A SCPI podala proti predbežnému rozhodnutiu daňového orgánu vydanému pre zdaňovacie obdobie 2020 žalobu na Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinky).

25. A SCPI tvrdila, že § 20a zákona o dani z príjmov je v rozpore s právom Únie v rozsahu, v akom uvádza, že iba fondy zriadené v zmluvnej podobe možno považovať za špeciálne investičné fondy oslobodené od dane z príjmu. Podľa A SCPI je sama v každom ohľade subjektom porovnateľným s fínskym investičným fondom. Jediný rozdiel spočíva v tom, že A SCPI má právnu formu spoločnosti v súlade s požiadavkami francúzskeho zákona o investičných fondoch, zatiaľ čo investičné fondy v súlade so sijoitusrahastolaki (zákon o investičných fondoch) musia byť zriadené v zmluvnej podobe.

26. Vnútroštátny súd uviedol dôvody, ktoré viedli k prijatiu § 20a zákona o dani z príjmov, ako vyplývajú z prípravných prác.

27. Na jednej strane cieľom tejto novelizácie zákona bolo zvýšiť úroveň právnej istoty. V režime existujúcom pred jej prijatím nebolo daňové zaobchádzanie so zahraničnými investičnými fondmi formálne upravené vo fínskom práve a o tomto zaobchádzaní sa rozhodovalo v každom jednotlivom prípade. Keďže definícia pojmu „investičné fondy“ v daňových právnych predpisoch chýbala, museli byť kritériá porovnávania stanovené správnu praxou a judikatúrou. Pomerne všeobecný charakter daňových ustanovení mohol uľahčovať prirovnávanie zahraničných fondov k fínskym investičným fondom.

28. Na druhej strane vnútroštátny súd zdôraznil, že prijatím § 20a zákona o dani z príjmov nedošlo k prerušeniu zdaňovania investičných fondov vo Fínsku. Ich daňové zaobchádzanie vždy záviselo od právnej formy investičného nástroja a toto ustanovenie v tomto ohľade nič nezmenilo. Fínske investičné fondy a špeciálne fondy sú subjekty zriadené v zmluvnej podobe. Cieľom návrhu novely bolo spresniť daňové právne predpisy len pre fondy zriadené v zmluvnej podobe bez ohľadu na to, či sú fínske alebo zahraničné.

29. Z návrhu novely predovšetkým vyplýva, že sledovaným cieľom nebolo rozšíriť pôsobnosť oslobodenia od dane na iné právne formy subjektov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov v zahraničí. Vo Fínsku je zdanenie založené na právnej forme investičného nástroja. Fínske investičné fondy sú subjekty zriadené v zmluvnej podobe, ktoré nie sú

samostatnými právnickými osobami, ale skôr zoskupeniami majetku, ktorých oslobodenie od dane je upravené samostatne. Zahranické investičné fondy možno na základe ich právnej formy prirovnať k fínskym akciovým spoločnostiam.

30. Vnútroštátny súd ďalej zdôrazňuje, že podľa fínskych právnych predpisov uplatniteľných na investičné fondy môžu byť investičné fondy založené len v zmluvnej podobe.

31. Tento súd sa pýta na zlučiteľnosť § 20a zákona o dani z príjmov s článkami 49, 63 a 65 ZFEÚ, keďže iba zahraničné otvorené investičné fondy, ktoré sú zriadené v zmluvnej podobe, možno prirovnať k fínskym investičným fondom oslobodeným od dane z príjmu, s vylúčením investičných fondov zriadených vo forme spoločnosti, akým je A SCPI.

32. Za týchto podmienok Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinki) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 49, 63 a 65 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia takým vnútroštátnym právnym predpisom, podľa ktorých možno iba zahraničné otvorené investičné fondy založené v zmluvnej podobe prirovnať k fínskym investičným fondom oslobodeným od dane z príjmov, v dôsledku čoho zahraničné investičné fondy, ktoré s ohľadom na ich právnu formu neboli založené v zmluvnej podobe, podliehajú zrážkovej dani, hoci medzi ich situáciou a situáciou fínskych investičných fondov inak nie sú podstatné objektívne rozdiely?“

33. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdného dvora 23. júla 2020. Fínska republika a Európska komisia predložili písomné pripomienky a odpovedali písomne na otázky položené Súdnym dvorom 18. mája 2021.

IV. Analýza

34. Problém nastolený v prejednávanej veci sa týka všeobecnejšej problematiky daňovo „hybridných“ subjektov, teda subjektov považovaných v určitom štáte za daňovo „transparentné“ (zdaňovaný nie je subjekt ako taký, ale iba jeho spoločníci do výšky ich podielov) a v inom štáte zase za daňovo „netransparentné“ (subjekt ako taký podlieha zdaneniu).³

35. V rámci sporu vo veci samej sa so spoločnosťou A SCPI zaobchádza v štáte jej založenia (Francúzsko) ako s daňovo transparentným subjektom, a v štáte, v ktorom plánuje určité investície do nehnuteľností (Fínsko), ako s daňovo netransparentným subjektom.

³ Pozri najmä PARADA, L.: Hybrid Entities and Conflicts of Allocation of Income within Tax Treaties: Is New Article 1(2) of the OECD Model [Article 3(1) of the MLI] the Best Solution Available? In: *British Tax Review*. 2018, č. 3, s. 335 – 376, osobitne s. 338 a 339: „Generally speaking a ‘hybrid entity’ is an entity that is considered to be a taxable or opaque entity in the country of its establishment, that is, it is an entity which is different from its owners and which is subject to corporate income taxation in its country of organisation. In the other country, however, the same entity is regarded as tax or fiscally transparent, that is, there will be no taxation at the level of the entity but rather there will be at the level of the partners. The same phenomenon of hybridity operates in the opposite direction also. That is to say, an entity can be treated as being tax transparent in the country of its establishment, but considered a taxable entity in the other country. These entities are known as ‘reverse hybrids entities’.“ („Vo všeobecnosti sa pod pojmom ‘hybridný subjekt’ rozumie subjekt považovaný v krajine jeho založenia za zdaniteľný alebo netransparentný, t. j. subjekt, ktorý je oddelený od svojich vlastníkov a podlieha dani z príjmov právnických osôb v krajine založenia. V druhej krajine sa však ten istý subjekt považuje za daňovo transparentný, t. j. že zdanenie sa nevykoná na úrovni daného subjektu, ale skôr na úrovni jeho spoločníkov. Rovnaký jav hybridnosti funguje aj v opačnom smere. To znamená, že s určitým subjektom možno v krajine jeho založenia zaobchádzať ako s daňovo transparentným, ale v druhej krajine sa môže považovať za zdaniteľný subjekt. Tieto subjekty sú známe ako ‘reverzné hybridné subjekty’.“)

36. Hoci hybridné subjekty vyvolávajú zložité problémy s koordináciou v rámci zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia,⁴ otázka položená vnútroštátnym súdom sa obmedzuje na špecifickejšiu problematiku zlučiteľnosti fínskej právnej úpravy s voľným pohybom kapitálu a slobodou usadiť sa.

37. Konkrétne sa tento súd v podstate pýta, či je požiadavka zmluvnej formy stanovená daňovými právnymi predpismi členského štátu na to, aby investičný fond mohol využívať daňovú transparentnosť, v rozpore s voľným pohybom kapitálu a/alebo slobodou usadiť sa, keďže vedie k vylúčeniu investičných fondov založených vo forme spoločnosti v iných členských štátoch, hoci sú tieto fondy z hľadiska transparentnosti objektívne porovnateľné s fondmi založenými v zmluvnej forme.

38. Fínska vláda na rozdiel od Komisie navrhuje odpovedať na túto otázku záporne.

39. Zdôrazňujem, že problematika hybridných subjektov nie je v judikatúre Súdneho dvora úplne nová. Rozsudok vo veci *Columbus Container Services* sa totiž týkal spoločnosti založenej podľa belgického práva, ktorá sa považovala v Belgicku za daňovo netransparentnú (kde podliehala zvýhodnenému daňovému režimu koordinačných centier), a v Nemecku, kde mali bydlisko jej spoločníci, zase za daňovo transparentnú.⁵ Tento rozsudok však neobsahuje závery uplatniteľné na prejednávajúcu vec, keďže sa týkal dodatočnej dane vyrubenej v Nemecku (voči spoločníkom) z dôvodu nižšej sadzby dane uplatňovanej v Belgicku (voči spoločnosti).⁶

40. Pre úplnosť ešte uvádzam, že Súdny dvor skúmal poskytnutie štátnej pomoci pre daňovo transparentné subjekty v rozsudku z 25. júla 2018, *Komisija/Španielsko a i.*⁷

A. O uplatniteľnej voľnosti pohybu

41. Návrh na začatie prejudiciálneho konania odkazuje na slobodu usadiť sa (článok 49 ZFEÚ) a na voľný pohyb kapitálu (článok 63 ZFEÚ). Pripomínam, že pôsobnosť týchto dvoch základných slobôd nie je nevyhnutne výlučná.⁸ Zdá sa mi však ťažko spochybniteľné, že prejednávajúcu vec treba preskúmať len z hľadiska voľného pohybu kapitálu, ako správne uviedli fínska vláda a Komisia.

42. Investície plánované spoločnosťou A SCPI v rámci sporu vo veci samej spočívajú jednak v nadobudnutí podielu vo fínskych realitných spoločnostiach a jednak v priamom investovaní do nehnuteľností nachádzajúcich sa vo Fínsku.⁹

⁴ Pozri najmä PARADA, L.: c. d., a BRABAZON, M.: Holding Proteus: Emerging Treaty Practice on Hybrid and Fiscally Transparent Entities. In: *British Tax Review*. 2020, č. 5, s. 670 – 693.

⁵ Rozsudok zo 6. decembra 2007 (C-298/05, EU:C:2007:754, body 13 až 20). Pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci *Columbus Container Services* (C-298/05, EU:C:2007:197, body 19 až 25).

⁶ Rozsudok zo 6. decembra 2007, *Columbus Container Services* (C-298/05, EU:C:2007:754, body 35 až 37).

⁷ (C-128/16 P, EU:C:2018:591).

⁸ Pozri na ilustráciu rozsudok z 21. januára 2010, SGI (C-311/08, EU:C:2010:26, body 23 až 30), a návrhy, ktoré som predniesol vo veci *Komisija/Maďarsko (Užívanie poľnohospodárskych pozemkov)* (C-235/17, EU:C:2018:971, body 47 až 49).

⁹ Pozri bod 19 vyššie.

43. Pokiaľ ide o priame investície do nehnuteľností nachádzajúcich sa v inom členskom štáte, tieto investície spadajú pod voľný pohyb kapitálu, ako som vysvetlil v návrhoch, ktoré som predniesol v spojených veciach SEGRO a Horváth¹⁰. Táto kvalifikácia bola potvrdená v judikatúre, ktorá nasledovala po týchto návrhoch.¹¹

44. Pokiaľ ide o nadobudnutie podielov v spoločnostiach usadených v inom členskom štáte, z ustálenej judikatúry vyplýva, že na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá sa použije *len* na nadobudnutie podielov umožňujúcich vykonávať nepochybný vplyv na rozhodnutia spoločnosti a určovať jej činnosti, sa vzťahuje sloboda usadiť sa. Naproti tomu vnútroštátne ustanovenia, ktoré sa uplatňujú na podiely nadobudnuté iba s cieľom uskutočniť finančné investície bez úmyslu ovplyvňovať riadenie a kontrolu podniku, musia byť preskúmané výlučne vzhľadom na voľný pohyb kapitálu.¹²

45. V rámci sporu vo veci samej sa pritom fínska právna úprava neuplatňuje *len* na nadobudnutie podielov umožňujúcich vykonávať nepochybný vplyv na rozhodnutia spoločnosti a určovať jej činnosti. Príslušné daňové ustanovenia sa totiž uplatnia na výnosy pochádzajúce z *akéhokoľvek* podielu vo fínskej spoločnosti bez ohľadu na jeho výšku.¹³

46. V súlade s vyššie uvedenou judikatúrou preto treba preskúmať daňové zaobchádzanie s nadobudnutím podielov vo fínskych realitných spoločnostiach iba z hľadiska voľného pohybu kapitálu.

47. Pre úplnosť však spresňujem, že nižšie uvedené úvahy sú relevantné aj v kontexte slobody usadiť sa.

B. O existencii obmedzenia voľného pohybu kapitálu

48. Podľa ustálenej judikatúry opatrenia zakázané článkom 63 ods. 1 ZFEÚ ako obmedzenia pohybu kapitálu zahŕňajú opatrenia, ktoré môžu odradiť nerezidentov od investovania v členskom štáte alebo odradiť rezidentov uvedeného členského štátu od investovania v iných štátoch.¹⁴

49. Existencia jednoduchých *rozdielov* medzi vnútroštátnymi daňovými systémami naopak nestačí na konštatovanie existencie takéhoto obmedzenia. V prípade neexistencie harmonizácie na úrovni Únie totiž nevýhody, ktoré môžu vyplývať z paralelného výkonu daňových právomocí rôznych členských štátov, nepredstavujú obmedzenia slobôd pohybu, pokiaľ takýto výkon nie je diskriminačný.¹⁵

¹⁰ (C-52/16 a C-113/16, EU:C:2017:410, body 50 až 57).

¹¹ Pozri najmä rozsudky z 18. januára 2018, Jahin (C-45/17, EU:C:2018:18, bod 22); zo 6. marca 2018, SEGRO a Horváth (C-52/16 a C-113/16, EU:C:2018:157, body 52 až 60), ako aj z 21. mája 2019, Komisia/Maďarsko (Užívanie poľnohospodárskych pozemkov) (C-235/17, EU:C:2018:971, body 54 a 55).

¹² Pozri najmä rozsudky z 13. novembra 2012, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-35/11, EU:C:2012:707, body 91 a 92); z 20. decembra 2017, Deister Holding a Juhler Holding (C-504/16 a C-613/16, EU:C:2017:1009, bod 78), ako aj z 3. septembra 2020, Vivendi (C-719/18, EU:C:2020:627, body 40 a 41).

¹³ Pozri bod 10 vyššie.

¹⁴ Pozri najmä rozsudky z 13. marca 2014, Bouanich (C-375/12, EU:C:2014:138, bod 43); z 26. mája 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 44 a citovaná judikatúra), a zo 6. marca 2018, SEGRO a Horváth (C-52/16 a C-113/16, EU:C:2018:157, bod 65 a citovaná judikatúra).

¹⁵ Pozri najmä rozsudky zo 16. júla 2009, Damseaux (C-128/08, EU:C:2009:471, bod 27 a citovaná judikatúra); z 8. decembra 2011, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-157/10, EU:C:2011:813, bod 38 a citovaná judikatúra); z 21. novembra 2013, X (C-302/12, EU:C:2013:756, bod 28), a z 26. mája 2016, NN (L) International (C-48/15, EU:C:2016:356, bod 47 a citovaná judikatúra).

50. V rovnakom duchu Súdny dvor spresnil, že voľný pohyb kapitálu nemôže byť chápaný v tom zmysle, že členský štát je povinný prispôbiť svoje daňové predpisy v závislosti od predpisov iných členských štátov, aby za každých okolností zaručil také zdanenie, pri ktorom sa odstraňujú všetky rozdiely vyplývajúce z vnútroštátnych daňových úprav, keďže rozhodnutia, ktoré daňovník urobí v súvislosti s investovaním v inom členskom štáte, môžu byť pre tohto daňovníka v jednotlivých prípadoch viac alebo menej výhodné či nevýhodné.¹⁶

51. Inými slovami, existenciu jednoduchých rozdielov medzi daňovými politikami členských štátov nemožno pri neexistencii harmonizácie na úrovni Únie považovať za odporujúcu slobodám pohybu.

52. V rámci konania vo veci samej by to tak bolo v prípade, že by fínsky daňový režim nestanovoval mechanizmus daňovej transparentnosti. V takom prípade okolnosť, že spoločnosť usadená vo Francúzsku, kde má prospech z daňovej transparentnosti, nemôže využívať podobný mechanizmus vo Fínsku, keď sa v tomto štáte rozhodne investovať do nehnuteľností, nemožno kvalifikovať ako „obmedzenie pohybu kapitálu“.

53. Problém v prejednávanej veci je však odlišnej povahy. Vo veci samej fínsky daňový režim skutočne stanovuje mechanizmus daňovej transparentnosti. Investičný fond A SCPI so sídlom vo Francúzsku ho nemôže využívať z dôvodu, že nespĺňa *kritériá oprávnenosti* stanovené vo fínskej právnej úprave.

54. V takom prípade už problémom nie je rozdiel medzi vnútroštátnymi daňovými režimami, ale skôr zlučiteľnosť kritérií oprávnenosti stanovených vnútroštátnym daňovým režimom (v prejednávanej veci fínskym daňovým režimom) so slobodami pohybu.¹⁷

55. Za okolností sporu vo veci samej bola A SCPI vylúčená z mechanizmu daňovej transparentnosti z dôvodu, že nebola založená v zmluvnej podobe. Práve na zákonnosť tohto kritéria oprávnenosti sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora.

56. Vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bode 48 vyššie je podľa môjho názoru nepochybné, že požiadavka zmluvnej formy potrebná na to, aby bolo možné využívať daňovú transparentnosť, akou je požiadavka stanovená v § 20a zákona o dani z príjmov, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Táto požiadavka totiž môže odradiť investičné fondy, ktoré sú založené v iných členských štátoch vo forme spoločnosti, od investovania vo Fínsku.

57. V tejto súvislosti pripomínam, že vnútroštátna právna úprava, ktorá sa bez rozdielu uplatňuje na hospodárske subjekty rezidentov a hospodárske subjekty nerezidentov, môže predstavovať obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že aj rozlišovanie, ktoré je založené na objektívnych kritériách, môže skutočne znevýhodniť cezhraničné situácie.¹⁸

¹⁶ Rozsudky zo 7. novembra 2013, K (C-322/11, EU:C:2013:716, bod 80); z 30. januára 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, bod 72), a z 30. apríla 2020, Société Générale (C-565/18, EU:C:2020:318, bod 35).

¹⁷ Pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, body 45 a 46).

¹⁸ Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 4. júna 2002, Komisia/Francúzsko (C-483/99, EU:C:2002:327, body 39 až 42); z 13. mája 2003, Komisia/Spojené kráľovstvo (C-98/01, EU:C:2003:273, bod 47); z 11. novembra 2010, Komisia/Portugalsko (C-543/08, EU:C:2010:669, body 68 až 72), a z 30. januára 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, bod 55).

58. V rámci sporu vo veci samej odradzujúci účinok vyplýva z vylúčenia z mechanizmu daňovej transparentnosti a s tým spojenej povinnosti podliehať dani z príjmov vo Fínsku, ktoré postihujú investičné fondy zriadené vo forme spoločnosti v inom členskom štáte, najmä ak tieto fondy využívajú daňovú transparentnosť v ich členskom štáte pôvodu.

59. Takýto nesúlad v daňovom zaobchádzaní s fondmi vo forme spoločnosti, ktoré sú usadené v iných členských štátoch (daňová transparentnosť v členskom štáte pôvodu, daňová netransparentnosť vo Fínsku), totiž môže mať závažné negatívne dôsledky z hľadiska daní, a teda odrádzať tieto fondy od investovania vo Fínsku.

60. Presnejšie povedané, daňová transparentnosť je vo väčšine prípadov zámernou voľbou investorov, ktorí organizujú svoju investičnú stratégiu v závislosti od tejto voľby. V takom kontexte bude mať vylúčenie z daňovej transparentnosti v určitom členskom štáte odradzujúci účinok na investície v tomto členskom štáte, keďže toto vylúčenie bude v rozpore so stratégiou stanovenou investormi. V rámci sporu vo veci samej to bol práve tento odradzujúci účinok, ktorý viedol A SCPI k podaniu žaloby proti predbežnému rozhodnutiu, v ktorom jej daňový orgán odmietol priznať daňovú transparentnosť.

61. Pre úplnosť chcem ešte spresniť, že nie je vylúčené, že požiadavka zmluvnej formy stanovená v § 20a zákona o dani z príjmov je nepriamo diskriminačná na základe pôvodu investičných fondov, ako zdôraznila Komisia.

62. Podľa ustálenej judikatúry slobody pohybu zaručené Zmluvou o FEÚ zakazujú nielen priamu (alebo zjavnú) diskrimináciu založenú na pôvode, ale aj všetky nepriame (alebo skryté) formy diskriminácie, ktoré napriek tomu, že sú založené na zdanlivo neutrálnych kritériách, vedú v skutočnosti k rovnakému výsledku.¹⁹

63. Požiadavka zmluvnej formy pritom bude mať nepriamo diskriminačný účinok, ak fínske právne predpisy (nedaňové) uplatniteľné na investičné fondy vyžadujú, aby boli tieto fondy zriadené v zmluvnej podobe.²⁰ V tomto prípade je totiž možné z mechanizmu daňovej transparentnosti stanoveného v § 20a zákona o dani z príjmu vylúčiť iba investičné fondy založené v iných členských štátoch (vo forme spoločnosti). Tento nepriamo diskriminačný účinok môže byť dokonca posilnený tým, že v členskom štáte pôvodu existuje povinnosť niektorých investičných fondov mať formu spoločnosti.²¹

64. Fínska vláda však v odpovedi na viaceré otázky položené v tejto súvislosti Súdny dvorom uviedla, že fínska právna úprava umožňuje zakladanie investičných fondov vo forme spoločnosti, pričom platí, že takéto fondy sú tak vylúčené z mechanizmu daňovej transparentnosti stanoveného v § 20a zákona o dani z príjmov, podobne ako fondy zriadené vo forme spoločnosti v iných členských štátoch. Ak je to skutočne tak, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu, treba podľa mňa kvalifikáciu „nepriamej diskriminácie“ vylúčiť.

¹⁹ Pozri najmä rozsudky z 12. februára 1974, Sotgiu (152/73, EU:C:1974:13, bod 11); z 3. februára 1982, Seco a Desquenne & Giral (62/81 a 63/81, EU:C:1982:34, bod 8); z 13. júna 2002, Sea-Land Service a Nedlloyd Lijnen (C-430/99 a C-431/99, EU:C:2002:364, bod 36), ako aj z 25. februára 2021, Novo Banco (C-712/19, EU:C:2021:137, bod 31).

²⁰ Pozri v tejto súvislosti informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom, ako sú zhrnuté v bodoch 28 až 30 vyššie.

²¹ Podľa vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom sa zdá, že v rámci sporu vo veci samej bola A SCPI nútená mať podľa francúzskej právnej úpravy formu spoločnosti. Pozri bod 25 vyššie.

65. V každom prípade zdôrazňujem, že kvalifikácia „nepriamej diskriminácie“ nie je rozhodujúca pre odpoveď na položenú otázku, keďže existencia obmedzenia voľného pohybu kapitálu sa mi z vyššie uvedených dôvodov nezdá byť spochybniteľná.

C. O porovnateľnosti investičných fondov vo forme spoločnosti a zmluvných investičných fondov

66. Podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ nie je článkom 63 ZFEÚ dotknuté právo členských štátov „uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali kapitál“.

67. Rozsah tejto výnimky z voľného pohybu kapitálu, ktorá sa vzhľadom na jej povahu vykladá reštriktívne, je výslovne obmedzený článkom 65 ods. 3 ZFEÚ, podľa ktorého vnútroštátne ustanovenia uvedené v odseku 1 tohto článku „nesmú byť prostriedkom pre svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb“.

68. Treba preto rozlišovať medzi rozdielnym zaobchádzaním, ktoré je podľa článku 65 ods. 1 písm. a) ZFEÚ prípustné, a diskrimináciou, ktorú článok 65 ods. 3 ZFEÚ zakazuje. V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že na to, aby sa mohla taká vnútroštátna daňová právna úprava, o akú ide vo veci samej, považovať za zlučiteľnú s ustanoveniami Zmluvy týkajúcimi sa voľného pohybu kapitálu, je potrebné, aby sa rozdiel v zaobchádzaní týkal situácií, ktoré nie sú objektívne porovnateľné, alebo aby bol odôvodnený naliehavým dôvodom všeobecného záujmu.²²

69. Rovnako podľa judikatúry Súdneho dvora sa porovnateľnosť cezhraničnej situácie s vnútroštátnou situáciou musí skúmať s prihliadnutím na cieľ, ktorý sledujú predmetné vnútroštátne ustanovenia.²³

70. Na základe tejto judikatúry je teda potrebné overiť, či sa investičné fondy založené vo forme spoločnosti v iných členských štátoch (vylúčené z mechanizmu daňovej transparentnosti stanoveného v § 20a zákona o dani z príjmov) nachádzajú v situácii porovnateľnej s investičnými fondmi založenými v zmluvnej podobe vo Fínsku (ktoré využívajú uvedený mechanizmus), z hľadiska vnútroštátnych daňových pravidiel.

71. Na úvod chcem zdôrazniť, že otázka položená vnútroštátnym súdom sa výslovne zakladá na predpoklade, že taký investičný fond, akým je A SCPI, sa napriek tomu, že je založený vo forme spoločnosti, *reálne nachádza v situácii porovnateľnej* s investičnými fondmi založenými vo Fínsku v zmluvnej podobe. Podľa samotného znenia tejto otázky totiž s výnimkou právnej formy „medzi ich situáciou a situáciou fínskych investičných fondov inak nie sú podstatné objektívne rozdiely“.

72. Dodávam, že podľa môjho názoru nie sú pochybnosti o tom, že *niektoré* investičné fondy vo forme spoločnosti sú skutočne porovnateľné so zmluvnými investičnými fondmi na účely uplatňovania mechanizmu daňovej transparentnosti stanoveného v § 20a zákona o dani z príjmov.

²² Pozri najmä rozsudky z 10. mája 2012, Santander Asset Management SGIIC a i. (C-338/11 až C-347/11, EU:C:2012:286, bod 23 a citovaná judikatúra); z 21. júna 2018, Fidelity Funds a i. (C-480/16, EU:C:2018:480, bod 48), ako aj z 30. apríla 2020, Société Générale (C-565/18, EU:C:2020:318, bod 24).

²³ Pozri najmä rozsudky z 12. júna 2018, Bevola a Jens W. Trock (C-650/16, EU:C:2018:424, bod 32); zo 4. júla 2018, NN (C-28/17, EU:C:2018:526, bod 31 a citovaná judikatúra), a z 26. februára 2019, X (Sprostredkovateľské spoločnosti so sídlom v tretích krajinách) (C-135/17, EU:C:2019:136, bod 64 a citovaná judikatúra).

73. Cieľom mechanizmu daňovej transparentnosti je zosúladiť daňové zaobchádzanie s dotknutými subjektmi s ich právnou realitou. Inými slovami, cieľom je z *daňového* hľadiska zaobchádzať transparentne s niektorými subjektmi, ktoré sú transparentné z *právneho* hľadiska.

74. Práve to je predmetom § 20a zákona o dani z príjmov. Ako uviedol vnútroštátny súd, toto ustanovenie oslobodzuje od dane určité subjekty, ktoré nie sú samostatnými právnickými osobami, ale len zoskupeniami majetku vytvorenými istým počtom spoločníkov na účel skupinového investovania.²⁴

75. Cieľom tohto mechanizmu daňovej transparentnosti je teda oslobodiť od dane z príjmov určité koordinačné štruktúry, ktoré v praxi nevytvárajú skutočný medzistupeň medzi hospodárskymi činnosťami a investormi. Ako uviedla fínska vláda, cieľom § 20a zákona o dani z príjmov je zaobchádzať s investíciami do takýchto fondov ako s „priamymi investíciami“ zo strany spoločníkov v podkladových aktívach.

76. Opakom takýchto transparentných zmluvných štruktúr je obchodná akciová spoločnosť. Takejto spoločnosti sa tradične priznáva právna subjektivita, má právnu spôsobilosť a vlastný kapitál, rozhoduje o svojich investíciách a rozdelení svojich ziskov, a ponúka akcionárom obmedzené ručenie (do výšky ich investície).

77. Na rozdiel od zmluvných investičných štruktúr tak akciové spoločnosti tvoria medzistupeň zasadený medzi hospodárske činnosti a investorov. Z tohto dôvodu akciové spoločnosti zvyčajne podliehajú dani z príjmu, pričom rozdelenie zisku vo forme dividend bude predmetom odlišného zdanenia na strane akcionárov. Keďže je akciová spoločnosť netransparentná z právneho hľadiska, rovnako netransparentne sa s ňou zaobchádza z daňového hľadiska.

78. Medzi týmito protipólmi (transparentnosť zmluvných zoskupení na jednej strane, netransparentnosť akciových spoločností na druhej strane) existuje súčasne viacero typov štruktúr, ktoré sa vyznačujú rôznou mierou transparentnosti.

79. Požiadavka zmluvnej formy, ktorá je stanovená v § 20a zákona o dani z príjmov, sa mi pritom zdá problematická práve v tejto súvislosti, a to z dôvodu nadmerného formalizmu.

80. Je pravda, že niektoré subjekty vo forme spoločnosti nepochybne možno považovať za netransparentné, ak sa ich podmienky fungovania približujú podmienkam klasickej akciovej spoločnosti, ako sú opísané vyššie (právna subjektivita, právna spôsobilosť, vlastný kapitál, právomoc rozhodovať o investíciách a rozdelení zisku, obmedzené ručenie).

81. Iné subjekty založené vo forme spoločnosti sú však z hľadiska transparentnosti porovnateľné so subjektmi, ktoré majú zmluvnú formu.

82. Na ilustráciu stačí odkázať na charakteristické znaky investičného fondu, o ktorý ide vo veci samej, teda A SCPI, ako ich opísal vnútroštátny súd.²⁵ Hoci má tento subjekt formu spoločnosti, v skutočnosti sa podľa mňa vyznačuje vysokým stupňom transparentnosti. Po prvé A SCPI nemá právnu spôsobilosť (nemôže vykonávať právne úkony ani mať procesnú spôsobilosť). Po druhé čistý zisk spoločnosti A SCPI je vyplácaný investorom každý rok. Po tretie, hoci A SCPI zodpovedá za záväzky voči tretím osobám, investori majú v tejto súvislosti sekundárnu zodpovednosť.

²⁴ Pozri bod 29 vyššie.

²⁵ Pozri body 16 a 17 vyššie.

83. Podľa môjho názoru investičný fond s takýmito vlastnosťami je napriek tomu, že má formu spoločnosti, porovnateľný z hľadiska transparentnosti s investičným fondom v zmluvnej forme. Takýto subjekt totiž predstavuje jednoduchú koordinačnú štruktúru, ktorá nie je skutočným medzistupňom medzi vykonávanými hospodárskymi činnosťami a investormi. Skutočnosť, že o rozdelení zisku musí formálne rozhodnúť valné zhromaždenie, sa mi v tejto súvislosti nezdá byť rozhodujúca,²⁶ pokiaľ je veľká časť čistého zisku skutočne vyplácaná investorom každoročne.²⁷

84. Inými slovami, § 20a zákona o dani z príjmov tým, že sa obmedzuje na formalistické ponímanie „transparentnosti“ zamerané na požiadavku zmluvnej formy, vylučuje niektoré investičné fondy založené vo forme spoločnosti, ktoré sú v praxi rovnako „transparentné“ ako investičné fondy založené v zmluvnej podobe. V tomto zmysle toto ustanovenie zavádza svojvoľné rozdielne zaobchádzanie týkajúce sa situácií, ktoré sú porovnateľné.

85. Správnosť vyššie uvedených úvah podľa môjho názoru potvrdzuje nedávny rozsudok vo veci Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö (Príjmy vyplácané PKIPCP), ako správne zdôraznila Komisia.²⁸ Je pravda, že tento rozsudok sa netýkal daňového režimu uplatniteľného na investičné fondy, ale daňového zaobchádzania s výnosmi, ktoré takéto fondy rozdeľovali. Súdny dvor však v tomto kontexte výslovne rozhodol, že „postavenie [investičnej spoločnosti s premenlivým kapitálom (SICAV)] podľa luxemburského práva, ako zriadenej podľa predpisov o investičných spoločnostiach, nestavia tento subjekt vo vzťahu k daňovému zaobchádzaniu s rozdeľovaným výnosom do odlišnej situácie v porovnaní s [podnikom kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP)] podľa fínskeho práva, ktorý je zriadený v súlade so zmluvným právom“²⁹.

86. Inými slovami a podobne ako uvádzam v mojom návrhu v prejednávanej veci, Súdny dvor rozhodol, že rozlišovanie založené na právnej forme investičného fondu predstavuje v tomto kontexte svojvoľné rozdielne zaobchádzanie týkajúce sa porovnateľných situácií.

87. Pre úplnosť spresňujem, že členský štát môže pri splnení povinností vyplývajúcich z právnej úpravy Únie podmieniť výhodu daňovej transparentnosti *hmotnoprávnym* kritériám transparentnosti. V tejto súvislosti mám na mysli najmä neexistenciu právnej spôsobilosti predmetného subjektu, povinnosť rozdeľovať väčšiu časť ročného čistého zisku alebo neexistenciu obmedzeného ručenia spoločníkov.

88. Na podporu svojho stanoviska, podľa ktorého sa investičné fondy vo forme spoločnosti a zmluvné investičné fondy nenachádzajú v porovnateľných situáciách, fínska vláda uviedla, že zmluvné investičné fondy ponúkajú investorom zvýšenú bezpečnosť, a to najmä v prípade konkurzu, tým, že im umožňujú priamo vlastniť podkladové aktíva.

89. Toto tvrdenie ma nepresvedčilo. Ako správne zdôraznila Komisia, fínska vláda neuviedla žiadny konkrétny dôvod, pre ktorý by priame vlastníctvo podkladových aktív v rámci zmluvného fondu poskytovalo väčšiu bezpečnosť v prípade finančných ťažkostí, ako vlastníctvo podielov v investičnom fonde vo forme spoločnosti. V tejto súvislosti zdôrazňujem, že zmluvné investičné

²⁶ Pozri body 17 a 23 vyššie.

²⁷ Túto požiadavku totiž stanovuje pre niektoré realitné investičné fondy § 20a štvrtý odsek zákona o dani z príjmov.

²⁸ Rozsudok z 29. apríla 2021 (C-480/19, EU:C:2021:334).

²⁹ Rozsudok z 29. apríla 2021, Veronsaajien oikeudenvallvontayksikkö (Príjmy vyplácané PKIPCP) (C-480/19, EU:C:2021:334, bod 54), kurzívou zvýraznil generálny advokát.

fondy neumožňujú obmedziť ručenie investorov v prípade finančných ťažkostí, na rozdiel od niektorých fondov vo forme spoločnosti (najmä fondov založených vo forme akciovej spoločnosti).

90. V každom prípade a ako som vysvetlil vyššie, fínska vláda môže stanoviť hmotnoprávne kritériá, ktoré musí na účely zaručenia bezpečnosti investorov dodržať akýkoľvek investičný fond (vo forme spoločnosti alebo v zmluvnej podobe), ktorý chce využívať daňovú transparentnosť. Mám na mysli napríklad požiadavku prejsť kontrolou vnútroštátneho orgánu pre finančné trhy, podobne ako A SCPI v spore vo veci samej.³⁰

D. O neexistencii odôvodnenia založeného na naliehavých dôvodoch všeobecného záujmu

91. Konštatoval som, že požiadavka zmluvnej formy potrebná na to, aby bolo možné využívať daňovú transparentnosť, akou je požiadavka stanovená v § 20a zákona o dani z príjmov, predstavuje obmedzenie voľného pohybu kapitálu. Tiež som poukázal na to, že táto požiadavka stanovuje svojvoľné rozdielne zaobchádzanie týkajúce sa porovnateľných situácií, konkrétne situácií investičných fondov, ktoré vykazujú podobný stupeň transparentnosti bez ohľadu na ich zmluvnú podobu či formu spoločnosti.

92. Zostáva preskúmať možnosť odôvodnenia založeného na naliehavých dôvodoch všeobecného záujmu.

93. Súdny dvor opakovane rozhodol, že vnútroštátne opatrenia obmedzujúce voľný pohyb kapitálu možno odôvodniť niektorým z dôvodov uvedených v článku 65 ZFEÚ alebo naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu pod podmienkou, že tieto opatrenia sú vhodné na zabezpečenie uskutočnenia cieľa, ktorý sledujú, a nejdú nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné.³¹

94. Žiadny z dôvodov uvedených v spise predloženom Súdnemu dvoru nepovažujem za presvedčivý.

95. V prvom rade vnútroštátny súd uviedol, že medzi ciele uvedené vo vládnom návrhu, ktorý viedol k prijatiu § 20a zákona o dani z príjmov, patrí aj vôľa stanoviť presnejšie kritériá na uplatňovanie mechanizmu daňovej transparentnosti voči zahraničným investičným fondom. Toto nové ustanovenie by tak malo umožniť zvýšiť predvídateľnosť zdanenia a úroveň právnej istoty. Tiež by malo viesť k odstráneniu administratívnej záťaže.

96. V rovnakom duchu fínska vláda na Súdnom dvore tvrdila, že existuje súvislosť medzi presným vymedzením oslobodenia od dane a zárukou účinnosti daňovej kontroly a výberu daní.

97. Podľa môjho názoru vôľa zvýšiť úroveň právnej istoty nemôže v žiadnom prípade predstavovať legitímny dôvod, ktorý umožňuje odôvodniť obmedzenie slobôd pohybu. Ak by to tak bolo, členské štáty by mohli kedykoľvek uložiť takéto obmedzenia, pokiaľ by boli stanovené normami zabezpečujúcimi vysoký stupeň právnej istoty.

³⁰ Pozri bod 16 vyššie.

³¹ Pozri najmä rozsudky z 1. októbra 2009, Woningstichting Sint Servatius (C-567/07, EU:C:2009:593, bod 25); z 25. októbra 2012, Komisia/Belgicko (C-387/11, EU:C:2012:670, bod 74); z 22. októbra 2013, Essent a i. (C-105/12 až C-107/12, EU:C:2013:677, bod 50), ako aj zo 16. júla 2020, Adusbef a i. (C-686/18, EU:C:2020:567, bod 105).

98. Je pravda, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že *nedostatok* právnej istoty ovplyvňujúci vnútroštátne pravidlá sa môže javiť ako nezlučiteľný s právom Únie. Podľa ustálenej judikatúry v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, musia byť právne normy členských štátov formulované jednoznačne nielen preto, aby mohli dotknuté osoby jasne a presne pochopiť svoje práva a povinnosti, ale aj preto, aby vnútroštátne súdy mohli zabezpečiť ich uplatňovanie.³²

99. Z tejto judikatúry však nijako nevyplýva, že by cieľ právnej istoty mohol odôvodniť obmedzenie slobôd pohybu vyplývajúce z iných aspektov predmetných vnútroštátnych pravidiel.

100. Okrem toho, ako správne uviedla Komisia, administratívne alebo praktické ťažkosti nemôžu samy osebe odôvodniť zásah do základnej slobody zaručenej Zmluvou.³³

101. V druhom rade fínska vláda stručne pripomenula cieľ koherentnosti daňového systému, pričom v tejto súvislosti zdôraznila, že oslobodenie od dane sa týka investičných fondov, ktoré možno zriadiť podľa fínskej právnej úpravy, a všetkých zahraničných fondov, ktoré k nim možno prirovnať.

102. Túto argumentáciu treba tiež zamietnuť. Podľa ustálenej judikatúry na to, aby sa tvrdenie založené na takomto odôvodnení mohlo pripustiť, treba preukázať existenciu priamej súvislosti medzi predmetnou daňovou výhodou a kompenzáciou tejto výhody vo forme stanoveného daňového odvodu, pričom priamy charakter tejto súvislosti musí byť posudzovaný vzhľadom na cieľ sledovaný predmetnou právnou úpravou.³⁴

103. Stačí pritom uviesť, že fínska vláda sa neodvolávala na existenciu takejto priamej súvislosti, ktorá je nevyhnutná na to, aby takéto odôvodnenie mohlo obstať.

104. Napokon v treťom rade podľa vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom mohli fínske investičné fondy podliehať v iných členských štátoch prísnejšej právnej úprave, ako je tá, ktorá sa uplatňovala vo Fínsku na zahraničné fondy, čo mohlo byť problematické z hľadiska neutrality hospodárskej súťaže. Jedným z cieľov sledovaných § 20a zákona o dani z príjmov je zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s fínskymi a zahraničnými fondmi.

105. Ako v podstate uviedla Komisia, z judikatúry Súdneho dvora pritom vyplýva, že znevýhodňujúce daňové zaobchádzanie v členskom štáte, o ktorom sa konštatuje, že je v rozpore so základnými slobodami pohybu, nemožno považovať za zlučiteľné s právom Únie z dôvodu prípadnej existencie daňových výhod poskytnutých v inom členskom štáte.³⁵

³² Pozri najmä rozsudky z 30. januára 1985, Komisia/Dánsko (143/83, EU:C:1985:34, bod 10); z 26. februára 1991, Komisia/Taliansko (C-120/88, EU:C:1991:74, bod 11); zo 6. marca 2003, Komisia/Luxembursko (C-478/01, EU:C:2003:134, bod 20), a z 15. apríla 2021, Finanzamt für Körperschaften Berlin (C-868/19, neuverejnený, EU:C:2021:285, bod 50).

³³ Pozri najmä rozsudky zo 16. decembra 1986, Komisia/Grécko (124/85, EU:C:1986:490, bod 12); z 12. júla 1990, Komisia/Taliansko (C-128/89, EU:C:1990:311, bod 22); z 27. novembra 2008, Papillon (C-418/07, EU:C:2008:659, bod 54), a z 3. júla 2019, Delfarma (C-387/18, EU:C:2019:556, bod 30).

³⁴ Pozri najmä rozsudky z 28. januára 1992, Bachmann (C-204/90, EU:C:1992:35, bod 21); zo 14. septembra 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer (C-386/04, EU:C:2006:568, bod 53 a citovaná judikatúra); z 12. júna 2018, Bevola a Jens W. Trock (C-650/16, EU:C:2018:424, bod 45), ako aj z 13. novembra 2019, College Pension Plan of British Columbia (C-641/17, EU:C:2019:960, bod 87).

³⁵ Pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 28. januára 1986, Komisia/Francúzsko (270/83, EU:C:1986:37, bod 21); z 26. októbra 1999, Eurowings Luftverkehr (C-294/97, EU:C:1999:524, bod 44); z 15. júla 2004, Lenz (C-315/02, EU:C:2004:446, bod 43); z 12. septembra 2006, Cadbury Schweppes a Cadbury Schweppes Overseas (C-196/04, EU:C:2006:544, bod 49), a z 8. novembra 2007, Amurta (C-379/05, EU:C:2007:655, body 75 a 78).

106. Pre úplnosť chcem ešte spresniť, že opodstatňujúce dôvody nemožno identifikovať ani v bode 43 rozsudku vo veci Köln-Aktienfonds Deka³⁶. Je pravda, že Súdny dvor v tomto bode spresnil, že členské štáty môžu na účely podpory využívania podnikov kolektívneho investovania stanoviť osobitný daňový režim uplatniteľný na tieto podniky.

107. Rozsah tohto spresnenia, ktoré je súčasťou niekoľkých úvodných úvah uvádzaných Súdnym dvorom pred zodpovedaním položených otázok, však treba chápať s prihliadnutím na ďalšie body tohto rozsudku. Súdny dvor v nich pripomína, že členské štáty musia vykonávať svoju daňovú autonómiu v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z práva Únie, najmä s požiadavkami, ktoré stanovujú ustanovenia Zmluvy vzťahujúce sa na voľný pohyb kapitálu.³⁷

108. Súdny dvor dodáva, že v dôsledku toho zavedenie osobitného režimu pre podniky kolektívneho investovania, a to konkrétne povaha podmienok vyžadovaných na priznanie tohto režimu a dôkazy, ktoré musia byť na tento účel predložené, *nesmie predstavovať obmedzenie voľného pohybu kapitálu*.³⁸

109. Inými slovami, zavedenie takéhoto režimu nepredstavuje platný dôvod, ktorý by umožňoval odôvodniť obmedzenie voľného pohybu kapitálu.

110. Vzhľadom na už vyššie uvedené treba konštatovať, že obmedzenie voľného pohybu kapitálu vyplývajúce z požiadavky zmluvnej formy potrebnej na to, aby bolo možné využívať daňovú transparentnosť, nie je odôvodnené naliehavým dôvodom všeobecného záujmu.

V. Návrh

111. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Helsingin hallinto-oikeus (Správny súd Helsinki, Fínsko), takto:

Články 63 a 65 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že požiadavka zmluvnej formy stanovená daňovými právnymi predpismi členského štátu na to, aby investičné fondy mohli využívať daňovú transparentnosť, je v rozpore s voľným pohybom kapitálu, keďže vedie k vylúčeniu investičných fondov založených vo forme spoločnosti v iných členských štátoch, hoci sú tieto fondy z hľadiska transparentnosti objektívne porovnateľné s fondmi založenými v zmluvnej forme.

³⁶ Rozsudok z 30. januára 2020 (C-156/17, EU:C:2020:51).

³⁷ Rozsudok z 30. januára 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, bod 45).

³⁸ Rozsudok z 30. januára 2020, Köln-Aktienfonds Deka (C-156/17, EU:C:2020:51, bod 46).